

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/52/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110220726
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Maruščáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:8110220726.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slávky Maruščákovvej a členov senátu JUDr. Rastislava Pellu a JUDr. Františka Čisovského v spore žalobcu: A. B. C., D. XX, XXX XX E., proti žalovanému: F. G., nar. X.X.XXXX, XXX XX H. XXX, zastúpený JUDr. Rastislavom Lenartom, Pollova 32, 040 18 Košice, o zaplatenie 18.254,55 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného zo dňa 10. júna 2011 proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č.k. 21Cb/215/2010-192 zo dňa 12. mája 2011, takto

rozhodol:

- Potvrďuje uznesenie Okresného súdu Prešov, č.k. 21Cb/215/2010-192 zo dňa 12. mája 2011.
- Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

- Okresný súd Prešov (ďalej len súd prvej inštancie) uznesením č.k. 21Cb/215/2010-192 zo dňa 12. mája 2011 (ďalej aj „uznesenie“) vydaným vyšším súdnym úradníkom rozhodol tak, že žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznáva.
- Súd prvej inštancie rozhodoval v konaní, v ktorom žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 18.254,55 eur s príslušenstvom titulom nezaplatenej kúpnej ceny za dodaný tovar.
- Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že súd po vydaní platobného rozkazu č.k. 22Rob/277/2010-137 a včasnom podaní odôvodneného odporu, ktorého následkom bolo zrušenie platobného rozkazu podľa § 174 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), uznesením č.k. 22Rob/277/2010-143 zo dňa 30.11.2010 uložil žalovanému, aby v lehote 10 dní zaplatil súdny poplatok za odpor vo výške 1.095,00 eur. Voči uzneseniu uvedenému v predchádzajúcej vete podal žalovaný odvolanie, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 23.12.2010 a ktoré súd prvej inštancie podľa jeho obsahu posúdil aj ako žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov. Žalovaný uviedol, že nie svojou vinou sa dostal do nepriaznivej finančnej situácie, ktorá je spôsobená platobnou nedisciplinovanosťou obchodných partnerov, ale aj hospodárskou krízou. Jediným žalovaného reálnym príjmom je príjem manžela. Má dve deti, voči ktorým si musí plniť vyživovaciu povinnosť. Súd prvej inštancie výzvou zo dňa 23.3.2010 vyzval žalovaného na predloženie daňových priznaní za rok 2008 a 2009 spolu s výkazom ziskov a strát a aby v stanovenej lehote predložil riadne vyplnené tlačivo – potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch.
- 3.1. Žalovaný predložil vyplnený formulár, v ktorom uviedol, že vlastní rodinný dom, má dlhy voči bankám a nebankovým subjektom v celkovej výške 60.000 eur. Medzi iné okolnosti uviedol platbu škôl deťom, cestovné a stravu pre deti. Na základe výzvy súdu bolo zo strany Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Okresného dopravného inšpektorátu v Prešove oznámené, že žalovaný je vlastníkom dvoch

vozidiel. Na základe oznámenia Geodetického a kartografického ústavu Bratislava bolo súdu oznámené, že žalovaný ako fyzická osoba oprávnená na podnikanie, nie je vlastníkom nehnuteľností.

3.2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia dospel k záveru, že z obsahu predložených listín nevyplýva tak nepriaznivý stav finančných prostriedkov žalovaného, ktorý by mu neumožňoval zaplatiť súdny poplatok za odpor vo výške 1.095 eur. Z predložených daňových priznaní a z výkazov ziskov a strát za roky 2008 a 2009 súd zistil, že žalovaný hospodáril v týchto rokoch so ziskom. V roku 2008 dosiahol príjem 1.567.041,- Sk, výdavky predstavovali 1.190.164,- Sk. V roku 2009 bol príjem vo výške 68.931,86 eur, výdavky boli 63.615,82 eur. S podnikateľskou činnosťou je podľa názoru súdu spojené riziko neúspechu, s ktorým každý podnikateľ musí rátať a nemôže byť prenesené na inú osobu, t.j. ani na štát vo forme oslobodenia od súdnych poplatkov. Vzhľadom na výšku poplatku, povahu nároku, nie sú splnené podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov podľa ustanovenia § 138 OSP, ktoré súd citoval.

4. Proti uzneseniu podal žalovaný včas odvolanie (odvolanie zo dňa 10.6.2011, podané na poštovú prepravu dňa 13.6.2011). Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že žalovaný nie je povinný zaplatiť súdny poplatok za odpor proti platobnému rozkazu a je od poplatku oslobodený s poukazom na §§ 138 ods. 1, 205 ods. 2 písm. b), c), d), f) a § 220 OSP (iná vada konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, neúplné zistenie skutkového stavu veci, nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie). V odvolaní uviedol, že ako živnostník podniká od roku 2005 a žalobou uplatnenú pohľadávku nebolo možné uhradiť z dôvodu druhotnej platobnej neschopnosti, hospodárskej krízy a nižších obrátov v obchode. Toho času sa rodina ocitla v ťaživej rodinnej a finančnej situácii. Domnieva sa, že platobný rozkaz bol vydaný v rozpore s petítom. V súčasnosti nemá finančné prostriedky, aby zaplatil jednorazovo uplatnený nárok, ani na zaplatenie iných položiek pri podnikaní. Bude preto žiadať konajúci súd, aby mu v rozsudku umožnil splácať záväzkov z splátkach. Obe dcéry (19 a 15 rokov) študujú a plní si voči nim vyživovaciu povinnosť.

5. Krajský súd v Prešove listom zo dňa 17.7.2023 predložil spis s vyššie uvedeným odvolaním žalovaného Krajskému súdu v Košiciach. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1Ndob/61/2023 zo dňa 6.2.2024, rozhodujúc spor o príslušnosť medzi Krajským súdom v Prešove a Krajským súdom v Košiciach, vzhľadom na zmenu právnej úpravy funkčnej príslušnosti podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP“) s účinnosťou od 1.6.2023, rozhodol, že príslušným na konanie a rozhodnutie o odvolaní je Krajský súd v Košiciach.

6. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, prejednal odvolanie žalovaného zo dňa 10.6.2011, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP. Odvolanie prejednal podľa § 378 až § 384 CSP, z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť CSP, ktorý dňom svojej účinnosti v zmysle § 473 CSP zrušil OSP. V zmysle § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácie konania, ak by boli v neprospech strany.

8. Podľa prvej a druhej vety § 374 ods. 4 OSP, proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakať, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

9. Podľa § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

10. Podľa § 138 ods. 1 OSP, na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

11. Podľa § 254 ods. 1 CSP, súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany.

12. Účelom ustanovenia § 138 OSP je, aby účastníkovi nebolo len pre jeho majetkové a sociálne pomery znemožnené uplatňovať alebo brániť svoje právo. Pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov musia byť súčasne splnené dve podmienky. Prvou je nepriaznivá finančná, resp. majetková situácia a druhou skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (teda pravdepodobnosť úspechu v ďalšom konaní na strane navrhovateľa). Oprávnenosť žiadosti preto súd hodnotí z hľadiska splnenia uvedených podmienok, pričom vychádza zo skutočností preukázaných žiadateľom. Pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku, k trovám, ktoré si pravdepodobne vyžiada dokazovanie, k povahe uplatňovaného nároku a k ďalším podobným okolnostiam.

13. Samotná skutočnosť, že žiadateľ o oslobodenie nemá dostatok finančných prostriedkov (prípadne, že uvedené tvrdí) ešte neznamena, že jeho majetkové pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Pomery účastníka konania (fyzickej i právnickej osoby, podnikateľského i nepodnikateľského subjektu) nie sú určované napríklad len finančnou hotovosťou, resp. stavom na bankových účtoch, prípadne záväzkami, ale celkovou majetkovou situáciou. Nepriaznivá hospodárska situácia podnikateľa ako dôsledok podnikania, nemôže byť paušálnym dôvodom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

14. Rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov musí zodpovedať tomu, aby účastníkovi nebolo len pre jeho majetkové a sociálne pomery znemožnené uplatňovať alebo brániť svoje právo. Pomermi účastníka sú najmä pomery majetkové, ktoré nie sú len dočasnej alebo prechodnej povahy, a odôvodňujú záver, že poplatník nemôže (celkom alebo sčasti) splniť poplatkovú povinnosť alebo že jej splnenie súd nemôže od neho spravodlivo žiadať. Súd prvej inštancie sa pred vydaním napadnutého uznesenia oboznámil s pomermi žalovaného nevyhnutnými pre posúdenie odôvodnenosti jeho žiadosti a prípadné priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. V konaní súd prvej inštancie posúdil daňové priznania žalovaného za roky 2008 a 2009 s výkazmi ziskov a strát. Z nich vyvodil, že príjmy za uvedené obdobie presahovali výdavky. Rovnako súd zistil, že žalovaný vlastnil 2 vozidlá a podľa svojho vyjadrenia mal záväzky voči bankám a nebankovým subjektom. Prihliadnuc na uvedené skutočnosti, ako aj na výšku vyrubeného súdneho poplatku za odpor, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, ak na základe v tom čase zistených a preukázaných skutočností žalovanému oslobodenie od súdneho poplatku za odpor proti platobnému rozkazu nepriznal.

15. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako vecne správne, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré okrem vyššie uvedených skutočností, v podstatnom odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), pričom odvolacie dôvody tvrdené žalovaným v odvolaní, z hľadiska rozhodnutia odvolacieho súdu, nepovažuje za naplnené.

16. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalovaný nebol v konaní úspešný a žalobcovi žiadne trovy nevznikli.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (ust. § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 CSP.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa ust. § 77 (ust. § 425 CSP). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa ust. § 427 ods. 1 CSP.

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP, ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa ust. § 447 písm. c) CSP.

V dovolaní podľa ust. § 428 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).